

врши сам или дели с другима и тако буде ограничен и спречен да има апсолутну власт. Са стварањем прве слободне територије и привременим ослобођењем од турске власти почела је да се осећа нова, још неорганизована и неизграђена власт. Она је тада била у рукама Карађорђа, харизматског лидера и неоспорно прве личности устанка, али и у рукама нахијских војвода које су биле раме уз раме с њим, које су делиле и добро и зло, поразе и победе, сласт и горчину ослободилачке борбе и које је народ следио и слушао због њиховог великог имена и угледа који су уживали. Српска држава је настајала у току борбе против Турске, мада је Карађорђе у првим месецима устанка изјављивао пред представницима великих сила (Русије и Аустрије) да се устаници боре само против дахија, али да су и даље верни султану и централној турској власти. Непосредан повод устанку који је почет скупом у селу Орашцу (децембра 1804) је била сурова сеча српских кнезова коју је Карађорђе једва избегао. Језгро устанка су чиниле Крагујевачка нахија (Шумадија) али и Ваљевска нахија где су се истицали њени прваци Алекса Ненадовић и Илија Бирчанин. Први успеси српских устаника су изазвали епско одушевљење и улили нову храброст за још тежа искушења у борби против турских поробљивача. Неки од виђенијих устаника су у својој храбрости били и видовитији од других, мислили су прво на своју победу у Србији, али су се заносили и идејом српске револуције ван Србије која би обузела својим жаром и Србе преко Дрине. Познато је да је један од виђенијих јунака из Првог српског устанка, Станоје Главаш тражио од Карађорђа да му дозволи да пређе Дрину и у Угарској подигне буну, побуни тамошње Србе и укључи их у заједничку борбу. Карађорђе на то није пристао из страха да тиме не угрози успех ослободилачке борбе и навуче новог непријатеља Угарску.

1. Почетак решавања уставног питања у Србији и њени први уставни акти

Упоредо са устанком и борбом против Турака устаници су морали и да се позабаве питањем власти и њене организације. Тако је поред успостављања централне устаничке власти (тела), требало приступити и доношењу првих уставних аката. Та идеја је била изражена још на првом већем збору старешина у Остружници 1804. јер, као што су морала да постоје правила о уређењу живота у селима и градовима, тако је и под Карађорђевоу устаничком управом требало уредити и врховну власт и донети закон о њој. Скоро целе 1804. године у Србији и